

IKIRUOKA.

**Ettei kukaan enää
näkisi nälkää.**

**”Bon appétit.”
Mauno Pesonen**

Mauno Pesonen

IKIRUOKA.

Ettei kukaan enää
näkisi nälkää.

”Bon appétit.”
Huna Elizabeth Menchú

Mauno Pesonen

IKIRUOKA.

Ettei kukaan enää
näkisi nälkää.

”Bon appétit.”
Huna Elizabeth Menchú

2023 Mauno Pesonen

Kustantaja: BoD-Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD-Books on Demand GmbH, Nordersted, Saksa

ISBN: 978-952-33-9629-6

Hän oli vasta kahdeksantoistavuotias,
mutta hänen voimansa oli yhtä vanha ja väkevä kuin
pilvien yli kohoava vuori,
jonka uumeniin
hänet uhrattiin kuolemaan.

...

Hän katsoi kuihtuvaa maata ja sanoi:
”Kasvakoon ruokaa.”
Hän otti kaksi jyvää ja sanoi: ”Monistukaa.”
Niin tapahtui,
eikä kukaan enää nähnyt nälkää.

*”Synnyin menneisyydessä, vartuin tulevaisuudessa.
Palattuani tiesin mitä tarvitsemme.”*

Prologi.

Kuvittele, että sinulla on nälkä. Kuvittele lautanen, jolla on kaksi kullanruskeaa innovatiivisella energialla ladattua mantelin näköistä kappaletta. Aseta ne vastakkain ja pyydä täyttämään lautanen. Mantelit yhdistyvät energiapommiksi, josta kasvaa lautasellinen ruokaa, juuria ja runkoja, joihin ilmestyy yhteensä 50 mantelia. Puolessa tunnissa lautaselle on kasvanut itsekseen yli puoli kiloa ruokaa. Voit syödä sen kaiken, eikä sinulla ole enää nälkä.

Hän on herännyt täydelliseen hiljaisuuteen ja onnea hehkuvaan aamunkoin valoon ikuisen kevään maassa Guatemalassa. Mikä loistava aamu! On täydellisen ihanaa olla rakkaan synnyinseudun sylissä ja omassa kodissa ammuin sammuneen tulivuoren, San Pedron juurella. On ihanaa nauttia vuosia kestäneen ahkeroinnin tuloksista - ja salaisen projektin onnistumisesta, Huna Elizabeth Menchú ajattelee.

Hän venyttelee sorjaa vartaloon ja katselee miestänsä, joka nukkuu vielä. Aamun ensimmäiset auringonsäteet ampaisevat Atitlanjärveä kehystävän vuoriston yli. Säteet kimpoavat veden pinnasta makuuhuoneen ikkunan läpi ja heijastavat ikkunan suloisen, verhojen koristaman välkehtivän kuvan sängyn viereiselle seinälle kuin eloisan taulun. Huna kääntyy ihailemaan kuvajaista. Juuri silloin varjo kulkee kuvajaisen yli. Hätkähtäen hän ravistaa miehensä hereille.

– Herää, laiturilla liikutaan, siellä on joku.

Samalla hetkellä ulko-ovella kajahtaa kaksi terävää ja kovaa koputusta. Niiden kaiku kuullaan kymmenentuhannen kilometrin päässä Vatikaanissa, Pietarinkirkon kupolissa saakka.

– Joku koputtaa, menetkö katsomaan kuka siellä on? Huna kuiskaa suomalaisen miehensä Kimmo Kajanderin korvaan.

Suomalainen taekwondomestari nousee vuoteesta haukotellen, poimii vastahakoisesti kylpytakin lattialta ja astelee hitaasti ovelle. Kuka kehtaa häiritä näin aikaisin? hän ajattelee.

Ovella seisoo kaksi munkkia, jotka ovat piiloutuneet pitkien partojen ja punaruskeiden huputettujen kaapujen suojaan. Kim hieraisee unisia silmiään, yrittää saada katsekontaktin ja aikoo kysyä mikä hätänä, mutta ei ehdi sanoa mitään, kun toisen miehen partaan avautuu aukko, josta purkautuu käskevä ja kireältä kuulostava ääni.

– Teidän täytyy lähteä täältä. Teitä tullaan noutamaan tasan kahden tunnin kuluttua.

1.

Menneisyyden vanki. Elävä uhri.

Huna on vaistonnut, että jotain outoa tapahtuu ja tulee ovelle. Kaapumiehet ovat jo menossa kohti kanootteja, jotka odottavat heitä laiturin kupeessa. Sandaalit läpsyvät naurettavasti kuin vesilintujen räpylät laiturin lautoja vasten, mutta Kimiä se ei naurata. Kaapujen selkäpuolella on värikäs vaakunakuvio, jossa on kaksi lippua avainten näköisissä varsissa, jotka ovat ristikkäin punaisella pohjalla. Kim ei tunnista vaakunaa. Huna näkee miehensä totisen ilmeen.

– Mitä tapahtui? Mitä ne sanoivat sinulle?

– Meidän täytyy lähteä täältä heti, ne sanoivat. Se kuulosti käskyltä, tosi tyylyltä käskyltä. Eivätkös munkit käytä tuollaisia kaapuja? Huomasitko vaakunakuvion kaapujen selkäpuolella? En tiedä, kuka on miehet lähettänyt. Eivät ole ainakaan meidän kirkosta. Ne eivät sanoneet mitään muuta kuin sen, että meitä tullaan hakemaan tasan kahden tunnin kuluttua. Ymmärrätkö? Tasan kahden tunnin kuluttua, Kim toistaa, eikä unisuudesta ole enää tietoakaan.

Huna tuijottaa levottomana ja vakavana miestänsä. Kim on huomaavinaan harvinaisen pelon häivähdyksen noilla kauniilla kasvoilla, joiden tumman eksotiikan ja hypnoottisen katseen lumovoiman edessä hänen sydämensä aikoinaan antautui.

– Lähdettävä heti, kahden tunnin kuluttua! Niinkö tosiaan sanoivat? Ei kuulosta hyvältä, ei.

- Ei niin. Kuinka joku luulee voivansa määrällä meitä?
- Aavistelen pahaa. Outoa. Kuka voisi olla tällaisen takana?

Huna kysyy.

- Ei ole harmainta aavistusta.

Huna hipaisee miehensä käsivartta, tuntee kuinka epävarmuus koskettaa hänen pelotonta itseluottamustaan ja vahvistaa karun totuuden; lyhyeksi jäänyt onnen lupaus ja lomaviikko on menetetty ennen kuin se ehti edes alkaa. Hän yrittää miettiä. Olenko puhunut liikaa? En ole. Tässä täytyy olla kysymyksessä isompi asia, se salainen projekti. Tieto on päässyt vuotamaan, vaikka kaikilla on vaitiolovelvollisuus.

– Ei meitä voi pakottaa lähtemään, sanoo Kim. – Jatketaan vaan lomaa kuten suunniteltiin. Toisaalta meidän pitäisi ensin tietää mistä on kysymys. Mutta emme tiedä.

– Varaudutaan lähtemään, tehdään päätös vasta sitten kun näemme kuka tulee hakemaan. Minun täytyy soittaa ja ilmoittaa tästä äidille, hoksaa Huna.

- Hei äiti, nukuitko vielä?

– Ei puhettakaan, kuka näin hienona aamuna voisi nukkua? Sinä voisit, kun vihdoin pääsit tänne rentoutumaan.

– Lomani loppui saman tien. Meitä tullaan hakemaan jo vajaan kahden tunnin kuluttua, enkä yhtään tiedä minne. Ilmoitan sitten kun saan tietää enemmän.

– Voi rakas lapsi, etkö voisi jo lopettaa? sanoo äiti, mutta jatkaa vielä. – Etpä tietenkään, sinä olet tiesi valinnut. Toivon vain, että jaksat, ja ettet joudu vaikeuksiin. Muista, että uskon tehtäväsi ja taitoosi. Rakastan sinua aina.

- Niin minäkin sinua, äiti.

Huna pyyhkii kyyneleensä, nyt ei ole aikaa tunteiluun, nyt täytyy valmistautua. On aivan pakko keskittyä. Osittain purettu matkalaukku täytyy pakata uudestaan. Kaksi tuntia? Kuka tulee hakemaan? Miksi pitää lähteä? Rakas vuori, auta minua.

Vuori auttaa häntä kuten aina ennenkin ja lähettää Hunalle enteiden tuulen kuiskauksen: ”*Tule.*”

– Ehdin vielä hyvin käydä siellä, missä minun täytyy, Huna sanoo Kimille.

Hän siemaisee kahvikuppinsa tyhjäksi ja lähtee ovelle.

– Oletko varma, onko siihen nyt aikaa?

– Tiedät hyvin, että minun täytyy nähdä tunnelin suuaukko. Olen sille henkeni velkaa. Laita sillä välin täällä paikat kuntoon.

Kim katsoo ihaillen, mutta huolestuneena vaimonsa vaivatonta etenemistä rantapolulla. Siellä hän menee musta ponnari heilahdellen, teräksinen ja haavoittuva ominaisuus yhdessä ja samassa persoonassa.

Kun Kim näki vaimonsa silmät ensimmäisen kerran, hän oli myyty. Tumma, säteilevä ja loputtoman syvä katseen hypnoosi lumosi hänet. Pienikokoisen naisen poikamaisen jäntevä urheilijan vartalo uhkui ryhtiä ja poikkeuksellisen vangitsevaa arvovaltaa ja virheettömien kasvojen värisävy hehkui energiaa, jota keskellä otsaa komeileva tuoreen haavan laastari vain vahvisti.

Huna on menossa katsomaan juuri sitä paikkaa, josta hän haavan otsaansa sai. Muistona siitä on vielä jäljellä vinoneliön muotoinen arpi. Hunan täytyy nähdä tunnelin vedenalainen suuaukko joka kerta käydessään kotona. Paikka, joka antaa mitasuhteet kaikelle.

Kim käy tarkistamassa viereisen rakennuksen, dojon, jossa hän on pitänyt Hunan kanssa budo-lajien kursseja. Hän muistaa aina erään nolon tapauksen, kun he harjoittelivat ensimmäisen kerran yhdessä. Kimin heikko selitys oli, että Huna yllätti hänet. Siinä harjoituksessa Huna kehotti lähes tuplasti painavampaa Kimiä hyökkäämään ensin. Seuraavassa hetkessä karatesankari löysi itsensä makaamasta selällään tatamilla. Huna nauroi lajiin sopimattomalla tavalla vatsaansa pidellen. Tapauksen muistaminen huvittaa myös Kimiä edelleenkin.

Nykyisin budoseura, jonka he perustivat aikoinaan Panajacheliin, käyttää San Pedron dojoa enää satunnaisesti.

Laiturilla Hunan katse suuntautuu jylhän, yli kolme kilometriä korkean, ammoiden sammuneen tulivuoren San Pedron huipulle, jota koristaa valkoinen pilvihattu. Pyramidin muotoisen vuoren voima, sen jyhkeä hahmo vie hänen ajatuksensa menneisyyteen. Nyt on kulunut seitsemän vuotta niistä dramaattisista päivistä, jolloin hän löysi muinaisen kuninkaan kirjoittamat glyyfilaatat.

”Tuolla vuorella sinetöitiin kohtaloni. Tuolla on uhrikaivo, jonne minut uhrattiin. Tuolta löysin tunnelin ja mayayhteisön kuninkaalleen louhiman hautapaikan, ja sarkofagin, johon esi-isäni, kuningas Ahaubal oli haudattu lähes kaksituhatta vuotta sitten. Tunnen kuin olisin saman sarkofagin vanki, sidottu ja kahlittu tehtävään, joka oli jo ammoiden määrätty minulle. Entä nyt? Miksi meidän käskettiin lähteä täältä? Rakas vuori, vastaa minulle.”

Vuori vastaa palauttamalla muistot hänen mieleensä elävinä, aivan kuin kaikki olisi tapahtunut juuri äsken. ”Kuvittelen, että

näen vuoren sisuksiin, uhrikaivolle ja pimeään tunneliin, jonka ansiosta selvisin hengissä. Tunnelin suuaukko on siinä; piilossa pinnan alla kuten kivien raapimien haavojeni arvet - ja toiset arvet, jotka olen kätkenyt syvälle sieluuni. Jyrkän vuorensinän juurella tunneli päättyi veteen, jossa kajasti heikko valo. Pakko oli ottaa riski ja sukeltaa, vaikka en voinut tietää kuinka kaukaa valo tulee, kuinka pitkä matka täytyy sukeltaa. Selvisin matkasta ja vieläkin muistan miten huikea tunne oli ymmärtää, että olen elossa ja vapaana. Muistan, miten salaman välähdys ja ukkosen synnyttämä kaatosade toivotti minut tervetulleeksi takaisin elämään - ja huuhteli sukelluksen puhdistamilta kasvoiltani tunnelin kivien raapimia verisiä tahroja.”

Huna ei voi vastustaa paikan lumovoimaa. Aivan kuin luonto vaatisi palaamaan rikospaikalle. Hän pystyy selkeästi näkemään tunnelin suun, joka on melkein neljä metriä veden pinnan alla; ikuinen, pettämätön ystävä, hengenpelastaja.

Kuka tietää kohtalonsa? Kuka tietää tiensä jo ennen syntymää? Minun kohtaloni oli syntyä kaksosena. Saimme aikanaan tietää, että olimme puhdasrotuiset maya-kaksoset. Mutta sitä emme tienneet, että meidän syntymämme ennustettiin liki 2000 vuotta sitten. *Kohtalomme kietoutui Kiche-mayojen kansalliseepoksen Popol Vuh'in taruun, jossa kerrotaan sankarikaksosten uroteoista. Tarun mukaan kaksoset heräsivät aina eloon, vaikka heidät tapettiin useaan kertaan.*

Pohjoiseen, Tikalin kaupunkiin, oli muodostunut vuosien saatossa tarun ennustuksiin vihkiytynyt neljän miehen kultti, joka uskoi kaksosten tarinaan. Itse manalan jumala, Xibalba, oli muka antanut heille käskyn uhrata toinen kaksonen hänen täyt-

täessään 18 vuotta. Silloin hänet on uhrattava elävänä manalan jumalalle. Palkkioksi Xibalba päästäisi miehet manalan kartanoiden autuuteen. Miehet kiittivät Xibalbaa messuten vuolaasti, kun kuulivat, että Panajachelissa oli syntynyt kaksoset. Heidän tarvitsi odottaa enää 18 vuotta.

Minut nimettiin toisen sankarikaksosen, *Hunahpun*, mukaan. Kohtalomme oli elää tarun vankeina, pysyvässä pelon ilmapiirissä. Olimme ihmisten mielestä sankarikaksosten reinkarnaatio. Meitä vieroksuttiin ja pelättiin. Meistä kuiskuteltiin pahaa selkämme takana, ja meitä pidettiin kuolemaantuomittuina. Mayoien kalenteriin oli kirjoitettu, että ajanlasku päättyy vuoteen 2012. Samana vuonna me tulimme täysi-ikäisiksi. Tarun sankarikaksoset tapettiin viimeisen kerran heidän täyttäessään 18 vuotta. Isämme oli saanut vihiä vaarallisesta kulttiryhmästä ja ryhtyi suojelemaan meitä. Sen takia kulttiin uskovat päättivät hukuttaa hänet, kun olimme vasta kahdeksan vuoden ikäisiä. Isäni kuolema musersi minut. Siitä syntyi ensimmäinen arpeni. Vuosien mentyä, vähitellen, suru alkoi helpottaa, kuten surulla on tapana, vaikka sen pitkä varjo hiipii esiin pimeydessä. Päätin silloin, että minun täytyy kasvaa niin vahvaksi, että pystyn kestämään ja kostamaan isäni kuoleman, vaikka en silloin tiennyt kenelle pitäisi kostaa. Me uskoimme, että isäni hukkuminen oli tapaturma. Totuus paljastui vasta sen jälkeen kun olin pelastunut uhrikaivosta. Selvisi, että minut uhranneet miehet olivat hukuttaneet isäni, pois julman tavoitteensa tieltä.

Myöhemmin äitini tutustui arkeologian professoriin. He päättivät mennä naimisiin, kun isän kuolemasta oli kulunut seitsemän vuotta. Yllättäen isäpuoleni sai kutsun vierailevan

professorin virkaan Helsingin yliopiston biologian laitokselle. Hän otti kaksoissisareni mukaansa Suomeen. Sisareni oli silloin vasta viisitoistavuotias. Minun vastuulle lankesi selviytyjän osa, olinhan opetellut puolustautumisen taitoja jo useita vuosia.

Olin löytänyt valmentajaksi kokeneen budolajien mestarin. Hän vaati virheettömiä suorituksia, pakotti minua treenaamaan uupumatta, kunnes taekwondon taitoni kohosivat mustan vyön korkeimmalle tasolle. Tiedän myös, kuinka tärkeää äitini läsnäolo sekä hänen ehdoton rakkautensa oli minulle. Silti vieläkin pelko, epävarmuus ja demonit yrittävät murtaa äitini antamaa turvallisuuden perustaa.

Vuosien kuluessa minua uhkaava vaara unohtui. Kun täytin kahdeksantoista vuotta, vanha ennustus toteutui. Kulttiin usko-va raakojen miesten ryhmä onnistui kaappaamaan minut kotini läheisellä kujalla. Miehet tekivät Xibalban käskyn mukaan, huumasivat minut ja veivät sidottuna ylös San Pedron rinteeseen kätketylle uhrikaivolle. Oli keskiyön hetki ja täyden kuun aika. Miehet pakottivat minut loitsujaan mumisten hyppäämään alas kaivon mustasta aukosta pimeyteen, kuolemaan.

”Xibalba, manalan jumala. Annamme sinulle elävän uhrin, tänään kahdeksantoista vuotta täyttävän kaksosen ajanlaskun päättymisen kunniaksi, sinun käskysi mukaan. Uskolliset palvelijasi lunastavat täten pääsyn kartanollesi,” messusivat miehet.

Muistan karun hetken koko ikäni. Miesten käsissä heiluvat lyhdyt saivat heidän julmat, maalatut kasvonsa näyttämään manalasta nousseilta paholaisilta. Minulla ei ollut vaihtoehtoa, ei mitään mahdollisuutta paeta. Hyppäsin kaivon aukosta kohti kuolemaani. Uhrikaivon ikuinen musta vesi otti minut vastaan.

Mutta aikani ei ollut kuolla. Sain käteni vapaaksi. Pimeässä haparoiden löysin tunnelin, jonka kautta pystyin ryömimään lopulta vapauteen. Elämä päätti siis antaa minulle tarkoituksen sen sijaan, että olisin kuollut. Suomessa asuva kaksoissisareni kuuli mitä minulle oli tapahtunut. Hän tunsikin Kimmo Kajanderin ja hänen karatetautonsa ja houkutteli Kimin turvakseni.

Kim tuli heti ja hänen avullaan löytyivät kaksituhatta vuotta vanhat mystiset vihjeet, jotka johdattivat meidät mayakuningas Ahaubalin ainutlaatuisten glyyfikaiverrusten kätkölle. Sieltä löysimme kaksisataakaksikymmentä kultaista laattaa, joihin mayakuningas oli kaiverruttanut glyyfejä seitsemän vuoden aikana. Glyyfit sisälsivät hänen viisaita ajatuksiaan. Miksi hän teki niin? Hän oli pettynyt oman aikansa väkivaltaiseen ja raakaan valtaisteluun. Hän halusi lempeämmän tulevaisuuden kansalleen, mutta hän ei saanut vastakaikua tavoitteelle. Hän alkoi ajatella, että ihmiskunta ymmärtää hänen näkemyksiään vasta mayojen kalenteriin laaditun ajanlaskun päättyessä, vuonna 2012. Hän laati poikansa kanssa suunnitelman. He loivat valvojien ketjun, jonka tehtävänä oli pitää sukulinja virheettömänä. Tieto kulki suusta-suuhun menetelmällä liki kaksituhatta vuotta, kunnes se päättyi minun valvojaani asti, joka tehtävänä oli varmistaa, että löydän kirjoitukset. Viimeinen valvoja paljastui minulle vasta laattojen julkistuksen jälkeen. Hän oli budolajien kouluttajani.

Ahaubalin viestien kertominen tuli minun tehtäväkseni aivan kuten ennustuksessa oli kirjoitettu. Löysimme kaiverrukset alkukeväällä. Isäpuoleni palasi Helsingistä Panajacheliin tulkitsemaan laattojen kirjoituksia. Kun tulkinta valmistui, niiden

julkistaminen päätettiin tehdä nopeasti. Tilaisuus järjestettiin heti syksyllä Guatemala Cityssä, yliopiston juhlasalissa.

Juhlasali oli täynnä joka ikistä istumapaikkaa myöten, jopa käytävillä seisoivat ihmisiä. Olin ollut koko ikäni yksinäinen ja vieroksuttu nuori. Nyt edessäni oli valtava väkimäärä, joka odotti minun puhuvan heille. Seisoin estradilla tungosta tuijottaen – enkä saanut yhtään sanaa suustani. Etsin isäpuoleni ja Kimin katsetta, mutta en nähnyt missä he olivat. Yleisöjoukko alkoi liikehtiä hermostuneena ja menin entistä enemmän kipsiin. Hetki tuntui ikuisuudelta.

Vihdoin videotykki ampui kultalaattojen kuvakoosteen seinän suurelle screenille. Nostin hädissäni kädet ylös osoittamaan kuvia ja kuulin kuinka suustani ryöpsähti epätoivoinen kiekaisu: ”Olemme löytäneet aarteen”. Yleisöstä kuului kohahdus ja tuli aivan hiljaista. Ei ollut pakopaikkaa, jonne olisin piilottanut häpeäni. Äkkiä ihmiset havahtuivat. Yksi alkoi taputtaa. Kohta koko sali liittyi mukaan. Heidän myötätuntonsa sytytti minuun varmuuden ja kiitollisuuden tunteen. Tajusin, että yleisö on puolellani ja haluaa kuulla mitä sanottavaa minulla on. Tajusin, että tiedän aarteen sisältämästä sanomasta kaiken. Hymyilin ja kumarsin, suoristin ryhtiäni ja aloitin: ”Kuten sanoin, olemme löytäneet aarteen. Mutta aarre ei ole se mitä te luulette. Vaikka liuskat ovat arvokasta kultaa, niin niissä on jotain vielä paljon arvokkaampaa. Niissä on meille tärkeä varoitus, jota ette ehkä haluaisi kuulla.” Selostin tarkkaan kuningas Ahaubalin kirjoitusten tärkeimmät sisällöt, varoitukset ihmiskuntaa vahingoittavasta ahneudesta, itsekkyydestä ja niiden seurauksista. Lopeitin puheeni sanoen: ”Olen todella pahoillani ja surullinen, että historialliset kirjoitukset olivat noin karua kuultavaa. Mutta ku-

IKIRUOKA.

Huna Elizabeth Menchú syntyy Guatemalassa vuonna 1994 ja varttuu ikivanhan tarun varjoissa 18-vuotiaaksi. Silloin hänet uhrataan kuolemalle. Varjon pitkä sormi ulottuu Suomeen ja osuu Kimmo Kajanderiin, joka rientää Hunan avuksi. He löytävät 2000 vuotta vanhat kirjoitukset ja kaikki muuttuu. Hunan käsissä taru ja utopia muotoutuvat todellisiksi. Sveitsissä, Cernin laboratoriossa kehitetään ravintosensaatio, joka pystyy ruokkimaan kaikki maailman nälkäiset. Elämäntavoissamme alkaa korjausliike ja ilmaston lämpeneminen hidastuu. Seikkailu toden ja tarun rajalla kulkeutuu kohti dramaattista lopputulosta. Onko se ainoa mahdollisuus?

”Tuli kylmät väreet.” - Emilia.

”Aihe on tärkeä, ihmissuhteiden kuvausta liikaa. Afrikan tapahtumiin on helppo samaistua.” - Susanna.

”Pidän onnellisista lopuista.” - Virve.

”Tarina ylläpitää uteliaisuutta ja jännitystä alkusivuilta loppuun saakka. Sisällön ajankohtaisuus ja tärkeys haastaa lukijan pohtimaan omia valintojaan. Teos jättää jälkensä lukijaan.” - Pirjo.

